

PR
Miesi-
3 zł.
9 zł.
do do
sco z
3 zł.
10 zł.
miesie
kwartalnie 15 zł. 50 gr.

CENA NUMERU

15 gr.

Na dworcach kolejow.
17 gr.

Kraków
Bibl. Jagiellońska

KURIER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrowy
Zwyczajny za tekstem 10 gr.
Nadstawane i nekrologia 30 gr.
Na pierwszej kolumnie 50 gr.
Przed kroniką i w rubryce
„Repertuar“ 40 gr. Po kro-
nice i komunikatach 35 gr.
Dział ekonomiczny 40 gr.
Drobne ogłoszenia za każdy
wiersz 6 gr. Kupno i sprze-
daż 8 gr. Matrymonialne
12 gr. Poszukujący pracy
4 gr. Na kolumnie tekstowej
paski i inseraty po 35 gr.
W przewodniku informacyj-
no-reklamowym po 15 gr.
(najmniejsze 1 zł. 50 gr.).
Ogłoszenia zamiejscowe 25%
drożej, zagraniczne o 50%
drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny 1. 26 — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Dzisiejszy numer zawiera:

- Strona 2. Cemu nie patrzymy na wschód? (art. wstępny).
Generał między adwokatami. (Fejleton).
Dymisje w gabinecie Mussoliniego.
Strona 3. Kartel naftowy a obowiązujące ustawy.
Rosja sowiecka we własnym zwierciadle.
W Krakowie 16 stopni ciepła.
Strona 4. Zaśmienie słońca.
„Koszulowa“ literatura.
Z sali koncertowej.
Strona 5. Rozpaczliwy krok aresztantki.
Na krawędzi dnia: Moje przepowiednie na rok 1925.
Strona 6. Lwów w cyfrach.
Kurjer ekonomiczny.
Strona 8. Błady węzeł (nowela).

Wielka konferencja ministrów skarbu.

Polska bierze również udział. Podział świadczeń reparacyjnych.

Paryż, 5 stycznia. We środe 7 b. m. otwarta zostanie konferencja ministrów finansów, na której będą reprezentowane następujące państwa. Belgia, Francja, Anglia, Włochy, Polska, Rumunia, Grecja, Czechosłowacja, Jugosławia i Portugalia. Na porządku dziennym znajduje się przede wszystkim sprawa rozdziału tych sum, które wpłynęły przed wejściem w życie planu Davesa. Następnie

konferencja ma omówić kwestję rozdziału wszystkich świadczeń reparacyjnych, wpływających z planu Davesa pomiędzy aliantów. Dzienniki zaznaczają, iż nie ulega wątpliwości, że nieoficjalnie omawiane będą kwestje długów międzysojuszniczych a w szczególności konwersja długów francuskich w Anglii i Stanach Zjednoczonych. (Pat.)

— o x o —

Tworzy się związek państw bałkańskich.

Londyn, 6 stycznia. Wolf. Bałkański koresp. „Morning Post“ donosi, że obecnie rozważany jest plan zawarcia układu sojuszniczego między Jugosławia, Rumunią a Bułgarią oraz między Grecją

a Jugosławia. Przygotowaniem do tego układu ma być małżeństwo króla Borysa z ks. rumuńska Iliana, która to kwestja jest przedmiotem obecnych pertraktacji. (Pat.)

ZJAZD WOJEWODÓW Z CAŁEGO PAŃSTWA.

Warszawa, 5 stycznia. Dziś pod przewodnictwem ministra spr. wewn. rozpoczęły się obrady ogólne zjazdu wojewodów z całego państwa. W obradach bierze udział min. Thugutt, szef sztabu Haller, min. Janicki, wicemin. Raczyński. Zebranie zagalę min. Ratajski, poczem naczelnik wydziału ministerstwa spraw wewn. wygłosił referat o najbliższych zadaniach organizacyjnych władz administracyjnych w dziedzinie podziału administracyjnego państwa, organizacji władz, zespolenia ich i o postępowaniu administracyjnym. Naczelnik wydziału personalnego minister. spr. wewnętrznych p. Dobrowolski wygłosił referat o trybie ustalania urzędników państwowych. Następnie główny inspektor ministr. spr. wewn. p. Twardo wygłosił referat o inspekcjach ministerjalnych wojewódzkich w starostwach. Rozwinięta się dyskusja. Minister Janicki mówił o akcji zapomogowej rządu dla województw, dotkniętych nieurodzajem. St. referent generalnej dyrekcji zdrowia p. Kryszkiewicz omawiał sprawy sanitarne. W końcu omawiano sprawę organizacji policji państwowej i stosunek jej do władz administracyjnych. Jutro omawiana będzie sprawa województw wschodnich. (Pat.)

Zbiorowa nota sprzymierzonych do Niemiec.

Berlin, 5 stycznia. Dziś o godz. 12,30 popołudniu ambasadorowie Anglii, Francji, Włoch i Japonii, jakoteż poseł belgijski, wręczyli na polecenie swoich rządów, kanclerzowi Rzeszy, notę zbiorową w sprawie opróżnienia strefy kolońskiej. Ambasador Wielkiej Brytanii, jako najstarszy wiekiem, nieodczytując noty, wskazał na wielkie jej znaczenie i podkreślił, że pochodzi ona wprost od rządów sprzymierzonych i zawiera **zapowiedź nowej noty, która będzie przesłana Niemcom po nadejściu ostatecznego sprawozdania komisji kontrolnej.** Kanclerz Rzeszy oświadczył, że notę tę przedłoży gabinetowi Rzeszy.

Nota ambasadorów w sprawie strefy kolońskiej przypomina warunki przewidziane w traktacie o stopniowym zniesieniu okupacji i oświadcza, że rządy sprzymierzone uzyskały dowody, że Niemcy niewypełniły i nie mogą wypełnić do dnia 10 stycznia warunków, które pozwoliłyby im skorzystać z postanowień klauzuli o przyspieszonej ewakuacji części okupowanych. Nota stwierdza mianowicie następujące fakty:

- 1) utrzymywanie wojennego sztabu generalnego niemieckiego;
- 2) powoływanie oraz szkolenie rekrutów i ochotników;
- 3) pozostawienie w pierwotnym stanie wojennych zakładów przemysłowych;
- 4) istnienie nadwyżki materiału wojennego ponad ilość dozwoloną;
- 5) niezreorganizowanie policji państwowej;
- 6) brak zadośćuczynienia żądaniu sojuszników, dotyczących zarządzeń ustawodawczych i administracyjnych.

Sprzymierzeni spodziewają się zresztą otrzymać w najbliższym czasie raport komisji kontrolującej, który pozwoli im określić czego mają oczekiwać od Niemiec, aby ich zobowiązania charakteru wojskowego mogły być później przedstawione Rzeszy w odpowiedniej formie. (Pat.)

— o x o —

DROBNE OGŁOSZENIA.

RÓŻNE.

Nauczycielka ma umieszczenie dla 2 uczenie najmłodszej córki nauczycieli. Administracja „Kurjera Lw.“ „Postęp“ 14

POSADY I PRACE.

Agronom „Dublańczyk“ z dwudziestoletnią praktyką, poszukuje posadę zarządcy dóbr. Lwów Obertyńska 8. Wolański. 8697

Ogrodnik młody energiczny z dłuższą praktyką w ogrodach handlowych i dworskich, poszukuje posady od zaraz na ordynarję. Stefan Gwiżdż Busk-Krasne 8876

Dentystyczny technik starszy, rutynowany w kaucuku, złocie oraz operatywie technicznej na Lwów poszukiwany. Reflektuje się na siłę pierwszorzędną. Zgłoszenia z podaniem lat i miejsc pracy pod „Rutynowany“ Biuro dzienników Scherera Pasaż Hausmana. 36

KUPNO I SPRZEDAŻ.

B. Jankowski. Skład broni i Pracownia Rusznikarska we Lwowie, ul. Czarnieckiego 2. 8099

Kredens do sprzedania. Wiadomość sklep tytoniowy Jaworskiej pl. Bernardyński 1. 3. 16

Futra, skóry i konfekcję futrzaną każdego rodzaju sprzedaje najtaniej. Baczes i Grüss Lwów Legionów 19. 8461

Fortepiany dwa „Schweighofera“ za 900 zł. i „Petrola“ krótki, krzyżowy, sprzedam tanio za gotówkę. Kopernika 26. parter-otyczny. Skleniarski. 8872

MOTORY ropne od 6 do 2000 HP. Urządzenia młyńskie, Prasy do oleju, Obrabiarki do metali i drzewa na dogodnie spłaty, oraz transmisje, turbiny, pasy, oleje, smary, ropę, papę, blachę pocynkowaną poleca: „Pilot“ Lwów, ul. Batoiego 4 Oddziały: w Tarnopolu i Podwołoczyskach. Techniczna porada bezpłatnie. 8636

Używane sztuczne zęby, precjoza, złoto, srebro, kupuje, wypłacając najwyższą wartość. Strauch, jubiler Lwów, Legionów 29. 25

NAUKA I WYCHOWANIE.

Wpisy na kursa księgowości kupieckiej i bankowej Sennensieb-Kleiner odbywają się codziennie we Lwowie, przy ul. Niecałej 1.6. Specjalny Kurs Wieczorny od godz. 7.30. 8870

Wiosenny kurs modniarstwa, otwiera po powrocie ze studiów w Paryżu Helena Waltosłowa. Wpisy otwarte od 3 do 5. Lwów, Łozińskiego 4. 15

Kursy handlowe Z. Olszewskiego Kurkowa 38. przyjmują do 25. Wpisy Kursy księgowości kustycznej na 5. mies. Wpisy piekcyj i bankowej Kursy ranne lub wieczorne. Ilość osób ograniczona. Podręczniki z bibl. szk. Informacje i wpisy od 10-12 i od 4-6-ej. Kurs pisanja na maszynach 6 systemów maszyn. 19

Kursa maturalne „Wiedza“, pod osobistym kierownictwem prof. B. Butrymowicza, Kraków, Studencka 14. przygotowują do matury i poszczególnych klas wstępnych wszystkich typów gimnazjalnych i do seminarjalnych. Jedyne kursa w Krakowie, na których udzielają lekcji wyłącznie fachowi profesorowie szkół średnich i semin. nauczycielskiego. Analogiczne kursa pisemne, za pomocą świeżo, przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki. Biblioteka do dyspozycji uczniów. Spis grona profesorów do przejrzania w sekretarjacie. 8506

Kurs modniarstwa dyplomowanej uczenicy Maison Pilot w Paryżu. Gwarancja doskonałego wyuczenia Kraszewskiego 11. II. p. lewa 5-7. 32

Nakładem księgarni T. Mikulskiego Katowice ul. Marjacka 2. Dr. Jeżewski, Radiotelefonja i Telegrafia jedyne polski podręcznik do samodzielnego zbudowania amatorskich stacji odbiorczych, zalecono dla użytku do szkół średnich. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 26

Czemu nie patrzymy na wschód?

Kto widział Rosję sowiecką na własne oczy, a patrzy na naszą wewnętrzną nibyto antikomunistyczną politykę, przyzna, że bardziej bezcelowej polityki prowadzić już nie można.

Każdy z nas wie, że jesteśmy najbliższym sąsiadem Rosji, że graniczymy z nią na linii przeszło 1000 km., że pierwsza ofensywa militarna pójdzie w naszym kierunku, że każda fala propagandy najpierw o naszą ścianę uderza, że wszelkie europejskie konflikty czy przymierza z Rosją na naszej odbijają się kieszeni — a my mimo wszystko albo patrzymy gdzieś indziej, albo patrzymy na Rosję przez najgorsze okulary.

Gdyby tak Anglikowi powiedzieć, że my Polacy w roku 1918 mieliśmy w każdym prawie związku rosyjskim od Archangielska po Bucharę, od Dźwińska aż po Charbin własne polskie kolonie i że myśmy tego ani politycznie, ani ekonomicznie nie wyzyskali, ale owszem zniszczyli i zaprzepaścili — zabrakłoby mu zaiste słów na określenie stopnia naszej politycznej tepoty.

Lecz mniejsza o przeszłość, która już nie wróci.

Weźmy tylko nasze informacje o Rosji. Już proste sąsiedztwo wymaga, by cały świat, który się dziś tak żywo interesuje Rosją, miał informacje od nas. Wszak powinniśmy ją znać najlepiej, Tymczasem świat, a nawet my sami informujemy się od... Niemców. To zaś, co przychodzi po drucie nieszczęśliwego PAT-a i ktoś kiedyś przypadkowo przyśle, sprawia, że społeczeństwo nie tylko nie ma pojęcia o tem, co się dzieje w Rosji, ale i to pojęcie jakie jest, jest błędne, jednostronne, zapełnione dziecinnej wartości szczegółami.

Rosja jest przede wszystkim naszym ideowym i militarnym przeciwnikiem. Ale my tego przeciwnika znamy tak, jak ongiś znał go obywatel austriacki z komunikatów sztabu generalnego. Cieszymy się z tego, że w Charkowie zabito jednego komisarza, że chłopci we wsi gub. Wiatkiej wypędzili sowiety, że woda zalała Petersburg, że głód w astrachańskiej gubernji pochłonął 2 miliony ofiar, że bolszewizm rozpada się, bo Trocki wyjechał na Krym itp. I to mają być szczegóły, które decydują o kraju obejmującym 100 milionów ludności i zajmującym 2/5 ładu ziemskiego.

Można z bolszewików robić straszidła na wróble, ale to są argumenty dla dzieci. Bolszewicy są naiwni, bo od siedmiu lat przepowiadają rewolucję w Europie, ale czyż naiwniejsi nie jesteśmy my, którzy wmawiamy w społeczeństwo, że władza sowiecka lada dzień się rozleci?

Czy nie rozumnie jest przyznać, że bolszewizm jest dziś silniejszy, niż w 1920, że trzyma

Rokowania handlowe polsko-niemieckie odbędą się w Berlinie.

Warszawa, 5 stycznia. Rokowania handlowe polsko-niemieckie, które miały się rozpocząć 12 listopada w Warszawie, ze względu na trudności jakie wyłoniły się w rządzie niemieckim, zostały odroczone. Ostatecznie ustalono rokowania z rzą-

dem polskim na dzień 6 stycznia b. r. Rząd polski pragnąc uregulować stosunki handlowe z Niemcami, zgodził się na projekt rządu niemieckiego, aby rokowania te odbywały się w Berlinie. (Pat.)

—oxo—

DYMISJE W GABINECIE MUSSOLINIEGO.

Rzym, 5 stycznia. Rząd postanowił rozwiązać stowarzyszenie „Italia Libera“, do którego należało bardzo wielu dawniejszych żołnierzy frontowych usposobionych republikańsko. Wbrew wszelkim zaprzeczeniom podali się do dymisji liberalni członkowie gabinetu Mussoliniego: minister oświaty i robót publicznych. (AW.)

Rzym, 5 stycznia. Najważniejszym wypadkiem dnia była dymisja ministrów z partii liberalnej Casaziego i Sarochiego. Pierwszy podał się do dymisji, ponieważ nie zgadzał się z polityką rządu wypowiedzianą na sobotnim posiedzeniu. Szeroko omawiana jest dymisja Salandry ze stanowiska delegata włoskiego do Ligi Narodów. (Pat.)

RADICZ ARESZTOWANY.

Białogród, 5 stycznia. Według nadesłanego tu urzędowego doniesienia z Zagrzebia, Radicz został tam aresztowany w domu swego szwagra. Koszuticza. W domu tym znaleziono tajne archiwum Radicza. (Pat.)

RUCH POWSTAŃCZY NA BIALORUSI.

Wino, 5 stycznia. Mińska „Zwiazda“ donosi o szeregu walk, jakie w okręgu Mohilewa toczyły oddziały czerwonej milicji z partjami chłopskimi. W rezultacie walk rozprószony został oddział Szewozenki, który od szeregu miesięcy dotkliwie niepokoił władze sowiecko-białoruskie. (AW.)

MIEDZYNARODOWY KONGRES PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

Paryż, 5 stycznia. W sobotę 3 b. m. nastąpiło otwarcie 3 międzynarodowego kongresu pracowników umysłowych. W kongresie biorą udział przedstawiciele 14 krajów. Znajdująca się na porządku dziennym pierwszego posiedzenia sprawa dopuszczenia związków polskich pracowników umysłowych dała powód do wielkiej manifestacji sympatii dla Polski. Pani Curie-Skłodowska i Wł. Mlekiewicz zaproszeni zostali do honorowego prezydium kongresu. Przyjęcie związku polskiego uchwalone zostało jednomyślnie. (Pat.)

—x—

się dzięki kilkunastom naprawdę tegich i genialnych organizatorów, że partia komunistyczna, trzymająca 100 milionów ludzi za łąb, liczy tylko 500.000 członków, ale ci członkowie posiadają dyscyplinę lepszą od faszystów i bodaj czy nie większą od dyscypliny międzynarodowych bankierów, że ta sama partia posiada dziś ekspozytury we wszystkich stolicach globu, że technika propagandy komunistycznej przerasta swą genialnością najsmielsze amerykańskie pomysły?

Czemu mamy ukrywać przed sobą, że prasa sowiecka przewyższa naszą pod względem jakościowym, ilościowym i dyscyplinarnym o całe dziesięć nieb, że życie naukowe, kulturalne i artystyczne kipi tam z niesłychaną siłą, że bolszewicy wytypili 50 proc. swego analfabetyzmu, że mają jedną z największych flot powietrznych, że wszelkie urządzenia kulturalne po wsiach i miastach forsuje się całą parą, że organizacje młodzieży liczą około 4 miliony członków, że bolszewicy założyli w przeciągu dwóch lat około 7000 towarzystw kredytowych dla chłopów itd. itd.?

Po co się z tem kryć? Przecież prędzej czy później musimy z nimi stanąć do walki, jeśli nie o terytorja, to o duszę.

Cóż nam pomoże pchanie głowy w piasek, co pomogą wszystkie pipidowskie mózgi, zalegające nasze ministerstwa, województwa i powiaty i hamujące tępy oporem prąd życia?

Jaka odniesiemy korzyść, jeżeli gładząc naszą administracją poychamy ją przemocą na dno korupcji i łapownictwa?

Zaiste, gdybyśmy na Rosję zaczęli patrzeć okiem przewidywającego polityka, to sama groza sytuacji skłoniłaby nas do wyjścia ze stanu niedołęstwa, bałaganu i zaściankowości. Czy nie czas zerwać z dziecinem omamianiem samych siebie? Przecież lepiej jest powiedzieć, że bolszewicy są silni, ale my musimy być jeszcze silniejsi, aniżeli powtarzać z uporem: bolszewicy lada chwila się rozleczą, a każdy kto ich zbyt ceniał jest bolszewikiem — więc nie ma się z czem spieszyć!

I. Kardasz.

Generał między adwokatami.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego“.)

Paryż, 31 grudnia.

Możnaby powiedzieć również: baranek między wilkami, jako że, gdy o broń słowa idzie, generał — i to zazwyczaj chodzący po cywilnymu — słuszenie może uchodzić za bezbronnego. A było to tak.

Byłem przypadkiem wczoraj o 7 wieczór w parlamencie. Mówią mi naraz: ciekawa dyskusja. Warto posłuchać. Poszedłem wobec tego na galerje, rzadko już o tej porze obsadzoną.

Poseł prawicowy Marceli Hérand, adwokat paryski, był na trybunie. Sprzeniewiarzając się poniekąd swemu fachowi, nie bronił, lecz oskarżał. Oskarżał rząd z powodu dochodzeń, wytoczonych opozycyjnym pismom „Liberte“ i „Eclair“.

Mówca nie był interesujący. Temperatura podniosła się dopiero, gdy zabrał głos drugi interpellant, p. Ybernégaray, również poseł prawicowy i również adwokat. Nie sztuka mówić, gdy się jest adwokatem; większa z pewnością sztuka być adwokatem, nie umiejąc mówić.

P. Ybernégaray z kraju Basków, młoda dość, doświadczona, impertynencka łysina, gesty zbyś sprawne, szybko i pewne siebie, nonszalancki spacer wzdłuż trybuny tam i z powrotem, paury w czasie przerywań przypominające ostentacy-

ny spokój gracza tenisowego, czekającego na piłkę. — Obaj mówcy oczywiście atakują rząd, który rzekomo prześladowuje prasę.

W czasie choroby Herriota funkcje kierownika rządu w parlamencie sprawuje z urzędu minister sprawiedliwości, senator René Rénoult. — Wygląda jak młodszy — wiekiem — radca galicyjskiego namiestnictwa, który przeszedł szkołę biurową i życiową w ministerstwie spraw wewnętrznych „wiedeńskim“. Rzadkie, jasne bardzo włosy, w środku rozczesane. Wiek nijaki, takt, który za młodu nie był młodym i nie będzie starym na starość. Dobry papier kancelaryjny.

Sposób mówienia również biurokratyczny: oględny, oschły, urzędowy. Jest to dziwny dar przemieniania życia w dyplomatyżującą biurokrację. Wszystko jest poprawne i nudne. Jest to poprawne stukanie na kilku cienkich klawiszach, gdy temat — pod inną ręką, w innych ustach — naszerzyliby się, pogłębił o wolę, uczucie, życie. Biurokratyżm to nie fach, to usposobienie, to przeznaczenie.

W czasie choroby Herriota, rząd naprawdę bywa meinteresujący.

P. Rénoult zapowiedział, że minister wojny, gen. Nollet da odpowiedź ze swej strony, on to bowiem zażądał pociągnięcia do odpowiedzialności dziennika „Eclair“.

Gen. Nollet — głowa siwa, energiczna, twarz sympatyczna, okrągła, na ławie ministerjalnej przygotowywał się do wyruszenia na pozycje. Targał wąsy, poruszał się niespokojnie jak czło-

wiek, którego trema domaga się przecięcia niepewności.

Wszedł na trybunę. Zaczął — rzecz w parlamencie francuskim bardzo rzadka — zdaniem urywanemi, niepewnemi, płaczącemi. Rozświetliły się oczy i łysiny adwokatów. Rece rozłożyły się w lekceważącym, wybaczącym geście. „Będzie wsypa“.

Gen. Nollet zauważył to. Zrzucił strój parlamentarzysty, w którym nie było mu do twarzy. Poczł się żołnierzem. Jednym zdaniem przeciał niepewność sytuacji. „Zgubię się w tej procedurze. Będę mówił jako minister wojny i jako były przewodniczący komisji kontrolującej zbrojenia niemieckie“.

Uderzył. I broń parlamentarna, której przed chwilą na próżno szukał, sama wśliznęła się mu do ręki. Przedstawił swoją działalność, napiętnował żądze skandalu i sensacji, która dziennikarzom opozycyjnym każe nabywać i ogłaszać tajne dokumenty.

Łysiny i oczy adwokackie przygasły, by rozżarzyć się, ale tym razem blaskiem nienawiści. Na prawicy zawrzało. Posypały się sprzeciwy i wykrzykniki. Większość entuzjastycznymi oklaskami podziękowała gen. Nolletowi za mowę.

Dziś prasa prawicowa atakuje nie p. Rénoulta, lecz gen. Nollet. Nienawiść jest nagrodą — czy kara, którą ściaga na siebie indywidualność.

Włodzimierz Jampolski.

—x—

Największy wybór
najtrwalszych 8873

FUTER

od skromnych
do wykwintnych,
od najtańszych
do najdroższych
we wszystkich najmodniejs-
szych kreacjach, poleca i
udziela kredytu.

STAN. STĘPKOWICZ
Magazyn i pracownia futer
Lwów, Plac Kapitulny 1.

Kartel naftowy a obowiązujące ustawy.

Podaliśmy już szczegóły powstania i organizacji kartelu naftowego, którego głównym celem było podniesienie cen na produkty naftowe. Nie ukrywaliśmy zdziwienia, że do takiej organizacji, szkodliwej w wysokim stopniu dla całego społeczeństwa, przystąpił rząd Rzeczypospolitej Polskiej, a nawet patronował całej tej akcji, wymierzony przeciw konsumentom.

Rzecz jednak jest zbyt poważna, by społeczeństwo mogło poprzestać na jednorazowym protestie. Kartel wprawdzie jest rzeczą dokonaną, lecz zbyt narusza literę i ducha ustaw polskich, by mógł być w praworządnym państwie tolerowany. Twórcy kartelu albo zapomnieli o istniejących ustawach, albo je sobie wprost zlekceważyli. Jedno i drugie jest niedopuszczalne.

CO MÓWI „DZIENNIK USTAW“ O KARTELU NAFTOWYM?

DEKRET L. 50 Z DNIA 5. XII. 1918.

Art. 1. Kto celem sztucznego podniesienia cen na przedmioty pierwszej potrzeby jak żywność, materiały do opalu, światła, odzieży itd. gromadzić będzie te przedmioty lub je ukrywać, niszczyć lub ograniczać ich wyrób i handel, albo przedsięwziąć inne nieuczciwe czynności w tymże celu, ulegnie karze zamknięcia w domu poprawy od roku i sześciu miesięcy do lat sześciu, lub zamknięcia do lat 2-ech a oprócz tego karze pieniężnej do wysokości 100.000 Mp. (150.000 Kor.). Usiłowanie będzie karane.

Art. 4. Właściciel lub kierownik przedsiębiorstwa, który skutkiem niedbalstwa lub braku dozoru dopuści przez podwładny mu personalnie przestępstwa przewidzianego w 1 lub 2-gim art. nin. dekretu, ulegnie zamknięciu w więzieniu do 6 miesięcy lub grzywnie do 50.000 Mp.

Art. 7. Sąd może pozbawić skazanego za przestępstwa przewidziane w art. 1, 2 i 4 niniejszego dekretu prawa prowadzenia handlu na czas do lat 5-ciu.

DEKRET L. 103. Z DNIA 11. I. 1919.

Urząd walki z lichwą i spekulacją ma za zadanie walkę z wszelkimi przejawami lichwy i wszelkiego rodzaju spekulacją atykułami pierwszej potrzeby. Urzędowi przysługuje prawo nakładania kar w drodze administracyjnej do trzech miesięcy aresztu.

USTAWA L. 449 z dnia 2. VII. 1920.

Art. 24/2. Kto w celu sprowadzenia lub utrzymania wyższych cen lub przysporzenia sobie lub innej osobie zysku oczywiście nadmiernego, skupuje, gromadzi lub ukrywa zapasy powszedniego użytku lub ogranicza ich wyrób lub handel niemi.

4. Kto przedsięwziął inne nieuczciwe machinacje mogące wywołać lub utrzymać wyższą cenę przedmiotów powszedniego użytku.

5. Kto uczestniczy w zмовie lub związku mającym na celu przestępstwa przewidziane w p. 1—4 niniejszego art. lub w art. 19, 29 i 25 ulegnie za zbrodnię karze ciężkiego więzienia (domu karnego) od 1 roku do lat 15 i grzywnie do dwu milionów Mp.

Zapytać należy p. ministra przemysłu i handlu, czy wie o tem, że „Polmin“ należy do organizacji kartelowej?

W KRAKOWIE 16 STOPNI CIEPŁA.

Kraków, 5 stycznia. Dnia 4 b. m. zaobserwowano w Krakowie maksymalną temperaturę w cieniu 16° C. Jest to rekordowa temperatura w styczniu, jakiej nie notowano od lat 99. Najwyższą temperaturę jaką obserwatorium krakowskie zapisało w styczniu roku 1919 były dni 6 i 7 stycznia, w których temperatura wynosiła +13° C. Zanotować przytem wypada, że w dniu 4 b. m. pogoda była piękna a powietrze tak przezroczyste, że z obserwatorium widziano szczyty Karpat w odległości 100 km. (Pat.)

Rosja sowiecka we własnym zwierciadle.

PROBLEM CHŁOPSKI

W związku z „miejszewizmem“ Trockiego, z jego konfliktem „chłopskim“, oraz z okazji pierwszego walnego zjazdu organizacji dla udzielenia pomocy kredytowej włościanstwu toczy się obecnie namiętna dyskusja nad sposobem pozyskania chłopów dla idei bolszewickiej.

W ośmierzym artykule w „Izwiestjach“ „Twarzą do wsi“ pisze Staklickij: „Zaczęta dwa lata temu praca nad organizacją kredytu dla gospodarstw wiejskich przedstawia się imponująco. Mamy dziś 6631 jacezek wiejskich, 59 towarzystw kredytowych dla gospodarstwa wiejskiego, 3 republikańskie banki i jeden centralny bank wszechzwiązkowy. Rozpoczęto kapitałem państwowym w wysokości 20 milj. rubli, a obecnie bilans za rok ubiegły wykazuje pozycję 98 milj. Nie trzeba przytem zapominać, że suma ta w obecnym roku dojdzie do 160 milionów.“

Jest to oczywiście mało, ale na razie dążą sowiety do uporządkowania samych organizacji kredytowych wśród włościan. Że organizacje te mają swoje wady, przyznaje tenże sam autor w art. p. t. „Maleńkie“ braki wielkiego znaczenia. „W tak odpowiedzialnej i ważnej pracy, jak przyuczanie do kooperacji włościanstwa, będącej ośrodkiem naszej socjalistycznej struktury, nie wolno pominąć milczeniem objawów, które podrywają nasz autorytet na wsi“. Do tych objawów należą: „zbyt częste zmiany w miejscowych zarządach, zbyt częste przerzucanie robotników z miejsca na miejsce, brutalne odnoszenie się komunistów do bezpartyjnych członków zarządu wybieranych przez chłopów, no i mniejsze (?) błędy, jak to, że członkowie zarządów przekraczają swoje kompetencje i niekiedy nie uważają za stosowne.. wyrachować się publicznie z wydanych kredytów.“

Na ten sam temat pisze Kalinin: „Nie mam najmniejszych wątpliwości, że jeżeli klasa robotnicza i partia komunistyczna nie popełni grubych błędów i swoją codzienną polityką nie zrazi sobie mas włościańskich, to sojusz między robotnikami a włościanstwem będzie dla republiki sowieckiej potężnym źródłem niepokonanej siły. — Oto jest główne nasze zadanie i ono samo przez się powinno podyktować miejscowym komunistom właściwą linię taktyczną i przypomnieć robotniczemu masom: „Strzeżcie sojuszu z włościanstwem! W nim nasze zwycięstwo“.

Kard.

Baczewskiego nalewki na owocach:

DERENIÓWKA
JARZĘBIAK (wytrawny)
JARZĘBINKA
MORELÓWKA
ORZECHÓWKA
POMARAŃCZOWA niesłodzona
TARNIÓWKA 8518
WIŚNIOWA niesłodzona

Wiadomości telegraficzne.

Stan zdrowia premiera Grabskiego znacznie się poprawił. Premier obał dziś rano z powrotem urzędowanie w min. skarbu, popołudniu zaś wziął udział w posiedzeniu komitetu politycznego Rady ministrów. (AW.)

Salandra podał się do dymisji ze stanowiska przewodniczącego delegacji włoskiej do Ligi Narodów. (Pat.)

Parcelacja wielkich dóbr w Czechach.

Reforma rolna w Czechach jest prawie na ukończeniu. Rozparcelowano dobra księcia Schwarzenberga, które wynosiły ok. 60.000 hektarów. Pozostawiono mu tylko 20.000 hekt. Dobra Lichtensteina z 36.355 ha zredukowano do 20.130 ha. Dobra Lobkovicz-Zdenek straciły 47% Colaredo-Mansfeld 49%, Czernina 35%, hr. Sternberga 61% swojej pierwotnej wielkości. Ogółem do końca roku 1924 zajęto na parcelację 900 000 hektarów ziemi. Reforma rolna objęła 764 wielkich własności i 2.848 folwarków. Ilość lasów u państwowych w ubiegłym roku wynosi 100.000 hektarów. U nas cicho, nawet pakt lanckoroński zapomniany, do czego się zobowiązał.

DZIWNE KOLEJE GABINETU NIEMIECKIEGO.

Berlin, 5 stycznia. Znany ze swej działalności w Warszawie podczas okupacji nacjonalista von Kries, któremu kanclerz Marks zaproponował tę rolę ministra spraw wewn., odmówił przyjęcia tej roli. Tak samo nacjonalista Neuhaus odmówił przyjęcia portfela ministra gospodarstwa publicznego. Tę sprawiedliwości ofiarował kanclerz przedstawicielowi bawarskiej partii ludowej Emingrowi. W ten sposób, według obliczenia „Voss. Zeitung“, połowa tek gabinetu urzędniczego przypadłaby w udziale nacjonalistom i stronnictwom z nimi złączonym. Pisma wieczorne donoszą, że nacjonalisci stawiają utworzenie rządu prawicowego w Prusiech, jako warunek udziału swego w rządzie Rzeszy. (Pat.)

ANGIELSKIE ZAMIARY.

Londyn, 5 stycznia. Kanclerz skarbu Churchill wyjeżdża jutro rano do Paryża. Obrady konferencji ministrów finansów państw sprzymierzonych będą zdaje się dość skomplikowane. Na konferencji będą poruszane nie tylko długi wojenne, lecz będą również wzięte pod uwagę rezultaty okupacji Zagł. Ruhry. Co się tyczy długów międzysojuszniczych, to kwestja ta wprawdzie na porządku dziennym konferencji nie figuruje, prowadzone jednak na ten temat rozmowy, będą miały charakter bardzo poważny. Nie należy spodziewać się jakiegoś praktycznego rozwiązania tej sprawy na konferencji, wspomnieć jednak należy że w chwili obecnej Anglja płaci swe zobowiązania względem Stanów Zjedn. i będzie płacić nadal, natomiast sumy, jakie sojusznicy winni są Anglii z czasów wojny przewyższą znacznie sumy zobowiązań pieniężnych Anglii wobec Stanów Zjedn. Również przypomnieć należy, że Anglja zaciągnęła długi w Stanach Zjedn. głównie na rzecz tych właśnie sojuszników. Dotychczas jednak nikt, prócz Polski, nie pośpieszył ze spłatą tych zobowiązań wobec Anglii, która też nie wywierała w tym kierunku żadnej presji na swoich dłużników. Anglja uznała całkowicie w zakresie swoich zobowiązań wobec Stanów Zjedn. praktyczne punkty widzenia tych ostatnich. — „Times“ pisze, że całkowite przekreślenie tych zobowiązań wywołałoby słuszne pretensje ze strony podatników angielskich, którzy ponoszą znaczne ciężary na rzecz spłaty długów angielskich w Ameryce. Zdaniem tego dziennika, Churchill i Clementel będą mieli sposobność omówienia tej sprawy w Paryżu. (Pat.)

Półw na włamywaczy warszawskich.

W związku z włamaniem się do kasy poselstwa czechosłowackiego w Warszawie, policja śledcza postanowiła aresztować wszystkich 60 „kasiarzy“ znanych jej. Po kilku dniach poszukiwania, znaleziono 36 kasiarzy.

Huragan, porywający tramwaje i auta. Omgdaj szalała na wybrzeżach Anglii i Francji burza, jakiej nie było od lat stu, bo od r. 1823. Huragan wyrwał kominy fabryczne, drzewa i domy. — W miejscowości Folkestone porwał wicher wielkie auto ciężarowe, w Werksmith rzucił tramwajem o ścianę domu, rozbijając jego front. W Paryżu zawałło się kilka domów.

Dziś 6. stycznia WIELKA PREMIERA w kinie „A P O L L O”

FILM
o nowoczesnej wystawie.FILM
o mistrzowskiej reżyserjiFILM
o niebanalnym scenariuszuFILM
oparty na powieści Piotra Benoit

K O E N I G S M A R K

40

FILM
o cudownie wplecionych epizodachFILM
o niepospolitem wykonaniuFILM
o fascynującej grze aktorówFILM
jakiego dotychczas nie było.

Zaćmienie słońca.

(e) Pierwsze, poważniejsze w tym roku zjawisko astronomiczne przypada na dzień 24 stycznia. — Będzie to zaćmienie słońca, którego początek przypada na godzinę 12,41 popoł., zaś koniec 5,06 popoł. czas według Greenwich.

Zaćmienie będzie widoczne w północnej Ameryce, w półn. części Ameryki południowej, na oceanie Atlantyckim, w Zachodniej Europie i północnej Afryce. Całość zjawiska będzie można obserwować jedynie w północnej Ameryce i na oceanie Atlantyckim.

Amerykańskie obserwacje czynią już przygotowania na wielką skalę. — Po raz pierwszy w dziejach astronomji praktycznej użyte będą olbrzymie sterowce typu Zeppelina, „Shenandoah” i „Los Angeles” (dawny Z. R. 3), dla dokonania szeregu zdjęć fotograficznych i filmowych.

Badania będą głównie dotyczyć natężenia światła słonecznego, jakoteż wpływu na atmosferę ziemską. Równocześnie badana będzie widoczność gwiazd i planet.

Zachowując pełne stanowisko krytyczne w stosunku do astronomicznych przepowiedni, podajemy je jednak dla uzupełnienia całości ludzkiej wiedzy o słońcu

Więc zaćmienie to przypada na 4-ty stopień znaku Wodnika. O resztę działania trwa b. długo, silniej zwłaszcza wystąpi w drugiej połowie roku. Wpływ fatalny ma odczuć przedewszystkiem kontynent Amerykański.

„Dotknięte” zaćmieniem słońca państwa względnie kraje muszą się liczyć ze silnym wzrostem śmiertelności, powiększeniem drożyzny, trzęsieniami ziemi, katastrofami wodnymi, strejkami etc. — Ba, więcej jeszcze śmierć wysoko postawionej osobistości, zawikłania wojenne na wschodzie, operacje wojskowe na zachodzie. Zapamiętać sobie należy, iż znakowi Wodnika podlegają Rosja, Polska, Niemcy, Szwecja, Rumunia, Abisynia.

Czekajmy, a obaczmy... bo to jak w kabale, na dwoje babka wróżyła.

Uroczystość elektrotechniczna.

11 stycznia będzie dniem uroczystym dla elektrotechniki polskiej, w dniu tym bowiem o godzinie 12-tej w południe w Politechnice Warszawskiej odbędzie się uroczyste wręczenie pierwszych dyplomów doktorskich 3 wybitnym uczonym elektrykom polskim o rozgłosie europejskim pp. prof. Dr. Ignacemu Mościckiemu, Karolowi Pollakowi i inż. Aleksandrowi Rotherthowi. Na uroczystość ma przybyć Prezydent Rzeczypospolitej, ministrowie, przedstawiciele Władz, Techniki, Przemysłu i Nauki. Zaproszeni są również przedstawiciele wyższych uczelni technicznych Francji, Rumunii i Czech. Z powodu tej uroczystości zjeżdżają do Warszawy elektrotechnicy z całej Polski. O godzinie 5 odbędzie się bankiet w salach stowarzyszenia techników, wydany na cześć jubilatów, urządzony przez stowarzyszenie elektrotechników polskich, związek elektrowni polskich, polski związek przedsiębiorstw elektrotechnicznych oraz związek przedsiębiorstw tramajowych i kolei dojazdowych w Polsce. „Przegląd elektrotechniczny” wydaje specjalny zeszyt, poświęcony pierwszym w Polsce doktorom elektrotechniki z ich życiorysami i fotografiami. W zeszycie tym znajdują się też trzy prace pióra naszych pierwszych doktorów. Prof. Mościcki 13 b. r. o g. 8 wieczór wygłosi w politechnice Warszawskiej odczyt na temat wydobywania azotu z powietrza. Wszelkich informacji w sprawie uroczystości udziela biuro związku elektrowni polskich, Warszawa Foksal 11, telefon 141-75 w godzinach biurowych od 9 do 3-ciej.

Z sali koncertowej.

Koncert symfoniczny Polskiego Towarzystwa Muzycznego.

Poematy symfoniczne Fr. Liszta należą do najważniejszych kompozycji, które mu zjednały stanowisko historyczne w muzyce. Podczas gdy Berlioz ściśle trzymał się formy sonatowej, to u Liszta o formie decydowała wyłącznie idea poetyczna a przezeń rozwinięta jednocześnie forma „poematu symfonicznego” jest charakterystyczną dla tego rodzaju kompozycji. Naturalnie, że nie da się ukryć, iż Liszt czasem wobec poetycznego ukształtowania zbyt zaniedbuje warunki muzyczne, wskutek czego forma się rozdrabnia. Możliwe, iż inwencja melodyjna u Liszta jest bardziej wytworna, aniżeli u Berlioz, lecz ma ona przytem mniej siły i oddechu a nawet nieraz daje wrażenie czegoś szukanego. Homophonia i skromność kolorystyki orkiestralnej również osłabiają wrażenie całości.

Lecz mimo tych ujemnych stron pozostaje jeszcze dużo wspaniałego, które każe podziwiać sztukę Lisztowską. Czysto artystyczny duch, którym są przepojone utwory Liszta, świadczą o jego twórczości muzycznej. W licznych poematach symfonicznych, do których prócz „Mazepy”, należą także „Orfeusz”, „Hamlet”, „Bitwa Hunów”, „Idealy” i w. i., Liszt, odpowiednio do wymagań artystycznego programu, stara się środkami muzyki odmalować zewnętrzne zdarzenia jak i nastroje i afekty duszy; obraca się więc na właściwym terenie muzyki instrumentalnej. Jako muzyczny malarz nastrojów duszy, Liszt najwyższą stanął w symfonji Faustowskiej i Dantejskiej. Sztuka charakteryzowania jest tu mistrzowsko przeprowadzona a symfonja Faustowska jeszcze dziś należy do często wykonywanych utworów Liszta.

Poemat symfoniczny „Mazepa”, w którym Liszt muzycznie uzmysłowić się stara, jak płomienny rumak — geniusz poety — unosi Mazepę poprzez męczeństwa do tryumfu, w wykonaniu orkiestry Polsk. Tow. Muz. pod umiejętnym kierownictwem dr. Adama Soltysa, wyszedł plastycznie i w należytem brzmieniu instrumentalnym. Najsilniejsze jednak wrażenie dała Brucknera symfonja siódma (E-Dur), za której punkt kulminacyjny uważamy potężne adagio, utrzymane w charakterze wspaniałej Beethovenowsko-Wagnerowskiej muzyki żałobnej. Żywiołowa i melodyjna siła twórcza, której w utworach Brucknera nigdy nie brak, przy efektywnym kolorystyce instrumentalnym stwarza w tem miejscu niezrównane wrażenie artystyczne. Dr. Adam Soltys z widocznym zamiłowaniem i szczerem przejęciem przygotował trudny ten utwór i wraz z dzielną orkiestrą zasłużył na szczerze uznanie. Z uznaniem należy wymienić czterech instrumentalistów (tuby), którzy do tych, we Lwowie niestety ani w teatrze n eznanym instrumentów musieli przez dłuższy czas specjalnie się przygotowywać.

Grd.

Popierajmy cele
Towarzystwa
Szkoły Ludowej.

Z Polski i ze świata.

— Zbiory Rapperswylskie przewiezione zostaną 20. maja br. do kraju i umieszczone zostaną w Łazienkach w pałacu myśliwskim, w którym zbiory te zajmą 25 pokoi.

— Kongres rabinów z całej Polski odbędzie się w lutym br. i zajmie się losem 10.000 kobiet żydowskich, których mężowie zginęli na wojnie i w zamieszkach bolszewickich.

— Wisła ruszyła. Dziś Wisła pod Warszawą znowu ruszyła pod wpływem ciepła.

— Zgon znanego ginekologa. W Monachjum zmarł w 69 r. życia sławny ginekolog prof. dr. Ernest Bumm.

— Olbrzymia maszyna rotacyjna. Fabryka maszyn w Würzburgu wybudowała maszynę rotacyjną, która drukować może na godzinę 200.000 egzemplarzy gazety ośmiostronicowej lub też 50.000 egzemplarzy o 32 stronach.

— Burze śnieżne szaleją na Kaukazie. Linje kolejowe zasypane śniegiem.

— Konkurs na budowę nowego gmachu na zgrupowania Ligi Narodów. W konkursie uczestniczyć mogą wszyscy architekci, obywatele państw, będących członkami Ligi Narodów. Kolegium sędziów składać się będzie z jednego Austriaka, Belga, Francuza i Szwajcara. Ogólna suma nagród wynosić będzie 100.000 fr. szwajc.

— „Koszulowa” literatura. Pewien fabrykant — oczywiście w Ameryce — wynalazł koszulę, której gors składa się z 7 arkuszy papieru do codziennego zdzierania. Dla reklamy wydrukował na odwrotnej stronie arkuszy sensacyjną powieść i ponumerował koszule, by czytelnik mógł z łatwością znaleźć ciąg dalszy. Popyt na koszule z powieściami jest ogromny; niektórzy z ciekawością zdzierają odrazu po kilka arkuszy i kupują wciąż nowe koszule. Wynalazca nie może nadążyć z wykonaniem towaru i ogłasza konkursy na najciekawsze powieści.

— Wschód przeciw Zachodowi. Niedawno odbył się w Indiach kongres ludów azjatyckich, zmierzający do osiągnięcia porozumienia narodów, zamieszkujących Azję. Duszą Związku narodów azjatyckich jest znakomity pisarz, laureat Nobla, Rabindranath Tagore, który pracuje nad odrodzeniem Azji, „zdegenerowanej przez kulturę europejską”. Na kongresie obecny był prezydent Chin, dr. Sunjatsen, który wzywał do zrzucenia jarzma cywilizacji amerykańsko-angielskiej i wyraził nadzieję, że pojednane z Japonją Chiny, potrafią się z nią rozprawić. Jedynym krajem Europy, w którym panuje sprawiedliwość i humanitarność, jest — zdaniem dr. Sunjatsena — Rosja bolszewicka.

— O wybór „księcia pisarzy”. Sfery literackie Francji zastanawiają się obecnie nad wyborem „księcia pisarzy”, jako następcy po Anatolu France'ie. Inicjatywę dało paryskie czasopismo „Mistrzowie pióra”. Wprawdzie prezes Tow. literatów francuskich i członek Akademji p. Lecomte jest zdania, że wybór taki byłby rzeczą bez pożytku — natomiast wiele innych powag opowiedziało się za wyborem, wskazując Pawła Bourgeta jako najgodniejszego kandydata. Jan Giraudoux rzucił oryginalną myśl, by wybrać nie księcia, ale — księżniczkę i zaproponował panią Colette, świeżo „odmłodzoną” metodą prof. Jaworskiego, uważając ją za „najbardziej uczuciowego i najbardziej oryginalnego z współczesnych pisarzy francuskich”. Innych kandydatów dotychczas nie wysunięto.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Trzech Króli; gr. kat. Świat. Wecz.
Jutro rz. kat. Łucjana; gr. kat. Rożd. Chryst. — Wschód
słońca 7:23; zachód 3:30.

Teatr Wielki.

Wtorek o 3 pop. „Komisarz sowiecki” — wieczór „Lampa Alladyna”.
Środa „Lohengrin” z p. Frischową (abonament grud.)
Czwartek „Lampa Alladyna”.
Piątek „Eugeniusz Onegin”.
Sobota o 3:30 pop. „Betiem Polskie” — wieczór „Lampa Alladyna”.
Niedziela o 3:30 pop. „Wicek i Wacek” — wieczór „Cavaleria rusticana” i „Pajace”.

Teatr Mały.

Wtorek „Tryumf medycyny”.
Środa „Tryumf medycyny”. Zniżka 50 proc. Abonament grudniowy ważny.
Czwartek „Świt, dzień i noc”, premiera. Obsada pp. Łozińska, Hierowski — reż. Życki.
Piątek „Świt, dzień i noc”, premiera. (Obsada pp. Dębicka, Orzechowski — reż. S. Orzechowski).
Sobota „Świt, dzień i noc”. Obsada pp. Łozińska, Hierowski — reż. E. Życki.
Niedziela „Świt, dzień i noc”. Obsada pp. Dębicka, Orzechowski — reż. S. Orzechowski.

Teatr Nowość.

Wtorek „Dorina”.
Środa „Hrabina Marica” (abonament grudniowy).
Czwartek i piątek „Szampańskie kobiety”.
Sobota „Hrabina Marica”.
Niedziela „Szampańskie kobiety”.

Teatr Bagatela.

„Zielony kakadu”.

Kinoteatry:

„LEW”: „O czym się nie mówi”.
„APOLLO”: „Koenigsmark”.
„Kopernik i Marysieńka”: „Quo vadis”.
„CHIMERA”: „Miłość Chińczyka”.
„PASAZ”: „Powrót Tarzana do dżungli”.
„FATAMORGANA”: „Ta która nie tańczy”.
„SZTUKA”: „Tajemniczy potwór”.

Biuo Koncertowe M. Tuerka.

Piątek 9 stycznia: FELIKS EYLE, skrzypek.

Ze Lwowa.

— Następny numer „Kurjera Lwowskiego” z powodu święta uroczystego wyjdzie dopiero we czwartek rano.

— Komitet uczczenia pamięci pierwszego prezydenta w Warszawie ś. p. Gabryela Narutowicza przesłał jako ratę na styczeń 1925 r. na ręce Bratnich Pomocy Akademickich 5.000 zł. (pięć tysięcy) na budowę domu techników im. śp. Prezydenta Gabryela Narutowicza w myśl umowy zawartej przez Komitet z Centralą Akademicką.

— Pomysły zimy. Oswoiliśmy się już w ciągu kilku tygodni z zimą bezśnieżną, ale nikt się nie domyślał, że gotuje nam ona jeszcze inne niespodzianki. Przecież to, co się od szeregu dni w przyrodzie dzieje, to właściwie najkompletniejsza wiosna. Ciepła, niewiadomo skąd, bierze się tyle, że można bezkarnie i w piecu nie palić. Błotka pierwszorzędnej jakości nie brak — a że tam słońce jakoś kaprysi, to przecież i najporządniejszej wiosnie zdarzyć się może. Za to wiatr prawdziwie wiosenny pracuje z całym zapalem. Tu mistyfikacja zimy, pozującej na wiosnę, zdołała już odszukać naiwne wierzbiny, które na Boże Narodzenie popisały się wspaniałymi białami, ludząc się, że to Wielkanoc. Trąbue też tu i ówdzie wyłazić z ziemi młoda trawka i małe zielone kępkami zeschłe, zeszłoroczne badyle.

— Nowy zegar wieżowy. W ubiegłą niedzielę odbyła się uroczystość poświęcenia i uruchomienia zegara na wieży kościoła św. Elżbiety, umieszczonego tam dzięki staraniom komitetu parafialnego, oraz pomocy gminy. W święcie tem wzięli udział najwyżsi przedstawiciele kościoła, miasta, wojskowości i urzędów państwowych, a uświetniła je orkiestra wojskowa. Ks. arcybiskup Twardowski odmówił modły, poczem poświęcono zegar, a przewodniczący komitetu p. Cirin wręczył prez. Neumannowi akt oddania go miastu i przypomniał historię świątyni, oraz tej przejścia wojenne. Prez. Neumann wyraził życzenie, by nowy zegar uczył mieszkańców dzielnic obywatelskiej i punktualności. Następnie procesja podażyła do kościoła. Nowy zegar opatrzony czterema tarczami, przedstawia się okazałe i będzie niezgodnie wielkiem udogodnieniem dla ludności, zwłaszcza, że jest wieczorem wewnątrz oświetlony. Przydałyby się takie nabytki i w innych dzielnicach miasta.

— Walka z wiwiskcją. Nie pozwólmy deprawować w niższych szkołach serc i charakterów działwy naszej. Precz z krajanem żywych zwierząt w szkołach niższych. Wiece w powyższej sprawie odbędzie się w niedzielę dnia 11 stycznia b. r. o godz. 11-ej przedpoł. w sali instytutu technologicznego ul. Bourlarda 5. Niech dąży tam każdy, komu miła przyszłość młodego posiewu obywateli kraju. Inż. E. Libański referent. —

— Ofiara rożowców. Na ul. Kleparowskiej znaleziono wczoraj w kałuży krwi leżącego, 27 letniego zarobnika, Hermana Klerinę. Jak się okazało, Klerin podpiwszy sobie, popadł w konflikt z bandą nożowców, którzy oporzadziwszy go tak — zbiegli. Ciężkie rany opatrzyło prowizorycznie Klerinowi pogotowie ratunkowe, poczem odwieziono go do szpitala.

— Rozpaczliwy krok aresztantki. Maria Muszyńska, 19 lat licząca, służyła do dnia wczorajszego w restauracji przy ul. Zamarstynowskiej l. 49. — Wydalona ze służby, opuściła ona lokal wczoraj wieczorem a w noccy popełniono tam kradzież. Podejrzaną o współudział w tej kradzieży, aresztowano ją dzisiaj i przytrzymano celem przesłuchania na III. komisariacie pol. O godz. 7:30 aresztowana M. wyszła na balkon komisariatu i tu z wysokości l. p. rzuciła się w zamiarze samobójczym na bruk podwórza. Desperatkę po założeniu pierwszych opatrunków na złamane nogi, odwieziono karetką pogotowia do szpitala.

— Ujęcie szajki bandytów sokalskich. Od dłuższego czasu grasująca w powiecie Sokalskim szajka niebezpiecznych bandytów została, jak donoszą z Sokala, prawie w całości ujęta. W ręce policji dostał się herszt tej bandy, Andruch Dyszkan i towarzysze: Iwan Kaczałyk, Oleksa Henoch, Iwan Priel oraz jeszcze czterech bandytów, między którymi znajduje się uczeń IV. kl. gimn. sokalskiego. — Jeszcze jeden z niebezpiecznych członków tej szajki a to Andruch Kantów, któremu udało się zbiec, dotąd wymyka się z rąk policji. Aresztowanym udowodniono już uczestnictwo w dwóch napadach, o których donosiliśmy niedawno a to nad om Leiby Orensteina z Błaziejowic oraz na dzierżawcę młyna w Horodence, Schöngartena. Celem przeprowadzenia dalszych dochodzeń, wysłano do Sokala z tut. Ekspozytury śledczej kom. Batorskiego oraz dwóch wywiadowców.

— Samobójczy „kawał”. Manja samobójcza stała się już tak powszechną, że służy niektórym do poprawienia stosunków osobistych. — Świadczy o tem zajęcie, które miało miejsce wczoraj przedpołudniem w domu przy ul. Królowej Jadwigi l. 25. Oto mieszkańcy tego domu zawiadomili policję, że zarobnica Maria Buczko, lat 44 licząca, również tam zamieszkała, usiłowała odebrać sobie życie wieszając się za pomocą sznura na jednym z poprzecznych słupków w kurytarzu piwnicy. Wysłanych na miejsce funkcjonariuszy pol. przyjechała niedoszła samobójczyni przyjeżdżając z sobą kilka zażenowanych uśmiechem. Poczuła ta kobiecina wyjątkowo przybyłym, że tak na prawdę nie miała zamiaru się uśmiercić. Wieszając się na belku, chciała jedynie nastraszyć swego kochanka, możliwością utraty oblubienicy i w ten sposób odurzyć go urządzania ciągłych awantur, które w ostatnich czasach były na porządku dziennym. Oto na jaki „kawał” zdobyła się pomysłowa niewiasta.

— Kradzież drogocennej makaty. Do kancelarii adwokackiej dra Wasunga, mieszczącej się przy ul. Fredry l. 8, dostał się wczoraj złodziej i ścignął niepostrzeżenie makatę, wartości około 3.000 złotych.

— o x o —

— Chór drukarzy lwowskich odśpiewa w święto Trzech Króli kolędy w kościele OO. Karmelitów podczas sumy o godz. 11-tej.

— o x o —

— Tow. śpiew. „Bard” odśpiewa 6. bm. w kościele OO. Dominikanów szereg kolend układu Deca, Niewiadomskiego, Galla, o godz. 10.30 rano.

Z muzyki. Skrzypek Feliks Eyle, który po odbyciu tournée zagranicznego uwięzionego dużem powodzeniem, przybył na krótki czas do kraju, dać swój tegoroczny koncert w piątek 9 bm. Bogaty program wieczoru obejmuje dawno nie graną sonatę Schumana, koncerty Vieuxtempsa i Glazunowa oraz szereg drobnych utworów. Przy fortepianie Helena Ottawowa

— x —

Zebrania, odczyty i widowiska.

— Media i seanse — odczyt redaktora Władysława Leedigera odbędzie się dziś we wtorek, w sali Instytutu Technologicznego (ul. Bourlarda l. 5, II. p.) o godzinie 12 w południe. Bilety od godz. 11 przy kasie w Instytucie technologicznym.

— Grudniowy abonament. Celem ostatecznego i zupełnego wyczerpania zrealizowanych abonamentów za miesiąc grudzień, Dyrekcja Teatrów przeznacza na ten cel, środę, dnia 7 bm.

— „Świt, dzień i noc”. Z dyrekcji teatru piszą: Dobiągają końca próby z premier, które odbędą się dzień za dniem t. j. we czwartek, 8 i w piątek, 9 bm. W czwartkowej premierze wystąpią pp. Łozińska i Hierowski, pod reżyserją E. Życkiego, zaś w premierze dnia następnego, w piątek, pp. Dębicka i Orzechowski, pod reżyserją St. Orzechowskiego.

W dalszym ciągu komunikat brzmi dosłownie: „Zapowiedź wystawienia tej przemijającej, pełnej czar i poezji, sztuki obudziła łatwo zrozumiałe i wielkie zainteresowanie, tembardziej zaś iż wystawienie takowej połączone jest z eksperymentem powierzenia ról, w jednej i tej samej sztuce, dwu zgoła odmiennym indywidualnościom, aktor-skim” (Ustępu tego nie skreślamy, ze względu na wielkie wartości stylistyczne i komiczne — dla pociechy czytelników. — Red.)

— Abonament na styczeń. Dyrekcja Teatrów zmuszoną będzie w krótkim czasie zakończyć sprzedaż abonamentu styczniowego — kto więc dotąd nie nabył abonamentu, musi się spieszyć z zakupem przed wstrzymaniem dalszej sprzedaży. We wszystkich teatrach styczeń przyniesie nowości premierowe — zostanie wystawiona nowa opera i operetka, prócz 2—3 premier dramatu i komedii.

— Teatr „Bagatela”. Od 6 do 10 stycznia b. r. dalsze pięć występów artystów teatru rosyjskiego. „Zielony Kakadu” o zupełnie zmienionym programie, ze znaną artystką Z. Kielczewską. Zarazem występy B. Bronowskiego i S. Michałowskiego. Obrazy „Zielonego Kakadu” zdobyły sobie wielką sympatię w szerokich kołach publiczności teatralnej, o czem świadczy stale wypełniona widownia. Bilety wcześniej nabywać można w biurze dzienników WP. Sokołowskiego, ul. Jagiellońska l. 7.

— System poborowy w Polsce. Staraniem Zarządu Okręgowego Towarzystwa Wiedzy Wojskowej we Lwowie, wygłosi ppłk. Kader-nuszka prelekcję na temat: „System poborowy w Polsce”, we czwartek, 8. bm. o godz. 17.30 w wielkiej sali Ogniska Oficerskiego przy ul. Fredry l. 1.

— Zabawa z taicami odbędzie się w Ognisku Oficerskiem (ul. Fredry) dnia 6. bm.

Na krawędzi dnia.

Moje przepowiednie na rok 1925.

Rok obecny będzie w przeciwieństwie do roku 1924, rokiem 1925-tym.

W roku tym będą szaleć wielkie burze na lądzie i morzu, w domu i w restauracji, w budżecie właściciela handlu obuwia i w kieszeni urzędnika.

Ilość spółdzielczych protekcji w tym roku będzie znacznie większą aniżeli w roku poprzednim.

W związku z tem zwiększy się ilość kryzysów gabinetowych tak publicznych jak i prywatnych.

Kobiety będą więcej kochane aniżeli w ubiegłym roku i dlatego domy sierót i dzieci bez nazwiska należy zawczasu powiększyć. Właściciele handlu bronią winni powiększyć zapasy rewolwerów, gdyż będą one potrzebne dla pojedyńkowieców, zbankrutowanych bankierów, upartych samobójców, nieszczęśliwych małżonków i defraudantów. Zapasy jodiny, lysolu, kwasu solnego, ługu i t. p. zostaną wyczerpane przez kucharki, stenotypistki i t. p.

Lwów będzie w tym roku specjalnie przechodził koleje. Dojdzie do tego, że na operetkę dostać się będzie można jedynie od strony żółkiewskiej rogatki.

Dla mnie rok ten będzie specjalnie niejednostajny. Przez pierwszy tydzień żyć będę na koszt własny, drugi na koszt moich przyjaciół, trzeci na kredyt redakcji, czwarty nie będę wogóle żył, lecz istniał, czekając na pierwszego, jak Yogi na roślinkę, wychuchiwaną z piasku.

K.

Nekrologja.

†
Włodzimierz Barański

b. poseł na Sejm krajowy, b. prezes Rady powiatowej stryjskiej, właściciel dóbr zmarł po długich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzonej św. Sakramentami, dnia 5. stycznia 1925 r., przeżywszy lat 56.

Eksportacja zwłok z domu żałoby plac Marjacki 1. 7. na dworzec kolejowy odbędzie się we środę dnia 7. stycznia 1925 r., o godz. 11-tej przedpołudniem.

Pogrzeb i złożenie zwłok w grobowcu rodzinnym odbędzie się w Żulinie we czwartek dnia 8. stycznia 1925 r., o godzinie 12-tej w południe.
Zona i synowie proszą o modlitwę.

46

NADESLANE.

Marynarza porucznika

który jechał dnia 4. grudnia pociągiem pociągającym ze Lwowa do Tarnopola, proszę o podanie adresu pod „Fatum“ do Admin. „Kurjera Lwowskiego“.

Lwów w cyfrach.

(y) Korzystamy z danych miesięcznika statystycznego za miesiąc październik r. 1924. Ruch małżeński czyli ilość zawartych związków wynosiła w tym miesiącu cyfrę najwyższą w roku, bo aż 114, ale tylko dla rz.-kat. — Miesiąc maj wykazał jeszcze raz prawdziwość reguły, iż ilość zawartych małżeństw jest zawsze najmniejsza. — Ludzie się poznają dopiero wtedy. Świat jest przecie tak pięknie zielony, a uroczne głębie kościołów takie surowe. — Dodawszy do tej cyfry inne wyznania otrzymamy 167 małżeństw październikowych. — Z tego, na cztery małżeństwa złożyły się obie strony owdowiałe.

Urodzenia. Ślubne utrzymały równowagę —

po 178 chłopców: i dziewcząt, nieślubni mają przewagę w dziewczętach: ogółem urodziło się żywych 417 dzieci, nieżywych 36.

Skony. Trosk życia codziennego pozbyło się 337 osób, przyczem kobiet zmarło więcej. Wielkie spustoszenia poczyniła gruźlica, na którą umarło 41 osób, choroby serca 46, zapalenia płuc 37, na skutek nowotworów 36. Najwięcej nieboszczyków wywieziono z dzielnicy I-szej, i ze szpitali. W stanie wojnym zmarło więcej kobiet, zaś w małżeńskim, ta brzydka strona padła ofiarą żartów małżeńskich. — Biorąc jednak ogólnie, stosunek się odwraca, i w stanie kawalerskim umiera 147 osób, w małżeńskim 119.

Choroby zakaźne. Najwięcej dały się we znaki płonica (szkarlatyna) — 98 osób, i czerwonka — 79. Ogólna ilość wynosi — 228 osób.

Pogotowie ratunkowe, nigdy niezmordowane i ciągle z pomocą spieszące udzieliło jej 424 mężczyznom, 294 kobietom i 151 milusińskim. Hołd naszej zadzierzyciłości składa 196 osób pokłutych i pociętych nożami, pilnika ni, ot co w rękę wzięło.

Woda. To dopiero zmartwienie wszystkich gospodyń. Wtedy gdy chcesz, to akurat niema. Przeciętne zużycie dzienne wynosiło około

19.500,000 litrów, czyli 81 litrów na osobę i dobę. Tyle wody a Lwów taki brudny, a ludzie kąpią się raz na dwa lata. — W ciągu całego miesiąca przeknął lwowski żołądek 606.978.800 litrów wody.

Tramwaj lwowski, którego szybkość należałoby umieścić w gablotce muzeum osobliwości, z uprzejmości konduktorów napisać książkę o dobrem wychowaniu, zaś pasażerów jego z ul. Kaźmierzowskiej i Gódeckiej wsadzić na cztery lata do kotła z wrzącą wodą. — przewiózł 2,917.019 osób, zrobił 425,068 wozokilometrów i uzyskał za bilety 431,007 zł, 95 gr.

Pożary. Ogólna ilość wynosiła 40, z tego 3 rozmyślne podpalenie, 3 wadliwa konstrukcja.

Zywność. Przywieziono do Lwowa 97,292 sztuk kur i gołębi, mięsa 141300 klg., wódki — 41700 litrów, maki, krup i pieczywa 236170 klg. jaj 29550 sztuk.

Ze świata.

— Panama berlińska. 73-letni bankier, Leopold Friedländer, otrul się dziś w nocy wraz z żoną weronalem. Friedländer był dyrektorem jednego z banków, pozostających w stosunkach z koncernem Bernata.

— Rzeka Ruhr wystąpiła z brzegów. Wiele domów zupełnie odciętych wielu mieszkańców de-lożowano.

Nadesłane.**Od KASZLU i przeziębienia**

używaj **pastylki NEO-VALDA**

Wyrobu Laboratorium Chemiczno Farmaceut.

B. KROGULECKI w Warszawie.

Żądać w aptekach i składach aptecznych.

8536

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 5 stycznia.

+ Dla obrony interesów ubezpieczonych na życie lub renty, zaprasza się wszystkich posiadaczy polisek asekuracyjnych celem przedsięwzięcia odpowiednich kroków realizacji praw, wynikających z tychże ubezpieczeń i zarazem uprasza się o przyniesienie, zaś z prowincji o przysłanie odnośnych polisek. Biuro asekuracyjne Robert Grebel, Lwów, Asnyka 3. Telef. 583. i 62.

+ Projekt ustawy o nielegalnej konkurencji przygotowuje rząd. Wzorowany on jest na ustawie austriackiej. Sprawa tego projektu związana jest z polsko-francuskim traktatem handlowym. Rząd polski wobec Francji zobowiązał się szybko przeprowadzić tę ustawę.

+ Jednozłotówki i pięciozłotówki. Niezależnie od bitych obecnie dla Polski srebrnych monet 2-złotowych w mennicach francuskiej, angielskiej i amerykańskiej, w ciągu roku bieżącego znajdują się w obiegu srebrne monety wartości 1 złotego i 5 złotych, spodziewane są w przyszłym miesiącu, natomiast 5-złotówki wpłyną do obiegu po dostatecznym nasyceniu rynku pieniężnego srebrnymi monetami 2-złotowymi. (AW.)

+ Reorganizacja lasów państwowych w Polsce. Jak podaje Agencja „Varsovia“, Rząd zamierza jakoby podjąć ponowną reorganizację dotychczasowej gospodarki lasów państwowych. Powołana przed paru miesiącami do życia dyrekcja generalna, obejmująca gospodarczo eksploatacyjną część administracji lasów państwowych, ma zostać zniesiona. Przewidywane jest wzamian dotychczasowej organizacji stworzenie drugiego departamentu obok już istniejącego, który przejąłby kompetencje dotychczas likwidowanej dyrekcji generalnej.

+ Regulowanie rachunku z gorzelniami. Z powodu mylnych pogłosek, Dyrekcja państw. monopolu spirytusowego wyjaśnia, iż wszelkie przewidziane ustawą o monopolu spirytusowym zapłaty za surówkę, regulowane są niezwłocznie w terminach przepisowych, zwłoka zaś, jaka przy wypłatach w niektórych wypadkach powstaje, zależy wyłącznie od gorzelnii, które przesyłają potrzebne dokumenty w formie niedostatecznej lub opóźniają się przy załatwianiu koniecznych formalności. (AW.)

+ Cena czystego spirytusu. Rozporządzeniem min. skarbu określono cenę czystego spirytusu do

wyrobu wódek na 567 zł, za hektolitr 100%. Cena detaliczna 2.14 zł, za 0.6 litra 45%-ego. (AW.)

+ Kontyngent prawa odpędu spirytusu ustalono ministerstwo skarbu na r. 1925 dla gorzelnii rolniczych na 1,104,000 hekt., a dla gorzelnii przemysłowych na 96,000 hekt.

GIEŁDA LWOWSKA.

Z akcji niekotowanych był wczoraj popyt za Olkuszem, który awansował na 1.10 i Jaworzniem (kupiono około 1000 sztuk) przy dostatecznej podaży. Gazy oddawano po kursach zniżkowych. Zapotrzebowanie dla reszty papierów minimalne. Kur'a akcji bankowych i przemysłowych przeważnie utrzymywane. Ruch naogół słaby. Popyt za Bankiem Przemysłowym, Chybiem, Polską Naftą. Płacono pod koniec za Chodorów 4.50, Parowozy 0.28, Chybie 5.70, Cegielskiego 0.54, Bank Przemysłowy 0.30. Akcje handlowe w zaniedbaniu. W walutach ruch ożywiony. Popyt na Nowy Jork i Londyn. Kursy silne. Dolary 5.17 i pół, Tendencja utrzymana. Usposobienie słabe. Z powodu ogłoszenia ustawy waloryzacyjnej poza giełdą silny ruch w listach zastawnych i obligacjach.

OBROTY W AKCJACH.

Bank Hipoteczny 0.53; Pokred 0.10, 0.12; Bk Przemysłowy 0.31 i pół, 0.31, 0.30 i pół, 0.30; Z. B. K. 0.17; Browary 8.15, 8.20; Chodorów 4.45, 4.50; Chybie 5.65, 5.70; Cegielski 0.53, 0.54; Nafta 0.57, 0.56, 0.58, 0.55; Rakszawa 1.80; Tespy 3.10, 3.15; Zieleniewski 9.20, 9.25; Oikos 1.65, 1.60, 1.55 Parowozy 0.23; Pezet 0.25.

Niekotowane: Elektrosan 0.11, 0.11 i pół; Gazy wschodnie 10.00, 9.90; Gazy zachodnie 2.75, 2.70; Jaworzno (25) 11.75, 11.80, (drobne) 13.00; Len 0.34; Nobel 1.70, 1.775; Olkusz 0.96, 0.97, 0.98, 0.99, 1.00, 1.05, 1.10; Przeworsk okaz, 265.00 imien, 250.00; Jaworzno (100) 11.00, 11.20.

*

W obrotach prywatnych po za giełdą była wczoraj tendencja chwiejna.

Dolary ameryk. 5.17 jedna czwarta do 5.17 i pół; dol. kanad. 5.14 i pół do 5.14 trzy czwarte; korony czeskie 0.15 jedna czwarta do 0.15 jedna trzecia; leje 0.02 i pół do 0.02 dwie trzecie; franki franc. 0.27 jedna czwarta do 0.27 i pół; franki szwajcar. 1.00 do 1.02; funty szterl. 23.80 do 24.00, Wroby austr. za tys. 0.07 do 0.07 jedna czwarta.

Złoto: 20 kor. 21.70 do 21.85; 20 frank. 19.75 do 19.85; 20 mark. 24.80 do 25.00; 10 rubli 26.80 do 27.00 gr.

Srebro: kor. austr. 0.44 i pół do 0.44 dwie trzecie; 5 kor. austr. 2.32 do 2.35; guldeny 1.18 do 1.90; kopiejki za rubel 0.84 do 0.86.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 5.05, B. dla Handlu i przem. 1.00, B. Kredytowy warsz. 0.26, B. Handlowy warsz. 4.60, Przemysł. Polskich 0.00, Przemysłowy warsz. 0.00, B. Handl. Poznań 0.00, B. Przemysł. Lwów 0.00, B. Zw. Sp. Zarob. 6.00, B. Zachodni 1.50, B. Zw. Ziemiak 0.00, Cetrata 0.50, Tespy 0.00, Kijewski 0.00, Puis 0.00, Weit 0.00, Wilt 0.00, Elektryczność 0.00, Pol. tow. elektr. 0.00, Chodorów 4.50, Czersk 0.00, Częstocice 1.65, Gostawice 1.82, Michałow 0.00, Cukier 2.85, Węgiel 2.47, Pol. Nafta 0.55, Brugger 0.00, Nobel 1.35, Cegielski 0.51, Modrzejów V. 3.70, V-0.00, Norblin 0.69, Ostrowieckie 5.60, Parowozy 0.28, Pocisk 0.00, Rohn 0 em. 0.00, Starachowice 1.70, Ursus 1.15, Zieleniewski 0.00, Zawiercie 0.00, Żyrardów 9.10, Borkowski 0.00, Syndykat Rol. 0.00, Pol. Lloyd 0.00, Cmielów 0.59, Haberbusch 4.42, Spiess 0.00, Sita Światła 0.38, Firley 0.35, Łazy 0.00, Drzewo 0.00, Przem. leśny 0.00, Lilpop 0.53, Beloit 0.00, Hurt 0.00, Jabłkowscy 0.00, Transp. i Żegluga 0.00, Filtzner 3.50, Rudzki 1.00, 0.00, Konopie 0.00, Sirem 9.00, Zgierz 1.10, Pustelnik 0.00, Lenartowicz 0.00, Orthwein, 0.00, Klucze 0.00, Tepege 0.00, Ostrowiec 0.00, Spirytus 2.70, Zach. tow. 0.00, Korek 0.00, Majewski 0.00, Brovn Baveri 0.00, Zj. Fabr. Masz. 0.00. — Tendencja słaba.

(AW)

GIEŁDA GDANSKA.

Warszawa 101.12 101.63 Złoty 1:1.49 - 102.01, N. Jork 0.0000 0.0000, Londyn 25.21 Paryż 0.00-00.00, Szwajcaria 00.00-00.00, Niemcy 000,000-00.000, Wiochy 000.00-00.00, (AW).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 5	Lwów 5 stycznia	Warszawa 5 stycznia	Zurych 5 stycznia
100 złotych	—	—	99 00
1 funt ang.	—	24 80	24 46
100 frs franc.	—	28 20	27 80
100 fr. szwaj.	—	101 22	100 00
100 fr. belg.	—	26 05	25 67
100 K czesk.	—	15 72 1/2	15 46
100 K węg.	—	0 00	0 00 70
100000 k aust.	—	7 33	7 20
100 M niem.	—	00 00 00	1 22
1 Dolar am.	—	5 18 1/2	5 13
100 Lir wł.	0 00 - 0 60	22 05 1/2	21 71
100 Lei rum.	0 00	0 00	2 60
100 guld. hol.	—	211 00	208 50
100 K norw.	—	00 00	77 75
100 K duńsk.	—	00 00	90 55
100 K szw.	—	0 00 00	138 10
Hiszpanja	—	—	71 82
Belgrad	—	—	7 96
Pożycz. złota	—	7 03	—
Poż. kolej.	—	9 00	—
Bony złote	—	0 00	—
Poż. konw.	—	4 30	—
		(AW)	(AW)

Jubileusz poważnej placówki przemysłowej.

(15-lecie założenia fabryki kapeluszy R. Neuwelta).

Lwów, 5. grudnia.

Znana zaszczytnie nie tylko we Lwowie, ale w całej Polsce, fabryka kapeluszy Rudolfa Neuwelta przy ul. Balonowej, obchodziła w dniu Nowego Roku jubileusz swego 15-letniego istnienia. Założona w r. 1910 przez swego obecnego właściciela, rozwijała się szybko pod jego fachowym i sprężystym kierunkiem. A choć lata wojenne spowodowały zastanowienie ruchu, już od r. 1919 p. Neuwelt podjął na nowo uruchomienie zakładu i wkrótce postawił swoje przedsiębiorstwo na europejskiej stopie, tak że dziś śmiało może ono konkurować z pierwszorzędnymi zagranicznymi zakładami kapeluszniczymi zarówno co do urządzeń technicznych jak i co do doskonałości swoich fabrykatów.

To też dzisiaj kapelusze Neuwelta mają najlepszą markę w całej Polsce a i bryka otrzymuje poważne zamówienia nie tylko z tej dzielnicy, ale z Kongresówki aż po Wilno, z Wielkopolski między innymi z Poznania, Bydgoszczy itd.

Personal fabryczny, wyszkolony przez fachowych specjalistów, sprowadzonych z zagranicy, liczy dziś ponad 150 osób a przedsiębiorstwo rozwija się na coraz większe rozmiary. Od wiosny br. przybędzie Zakładowi nowy 3-piętrowy budynek fabryczny, obok dotychczasowego gmachu, z urządzeniami będącymi os. atnim wyrazem techniki fachowej. Z chwilą podjęcia ruchu w nowym budynku dotychczasowy gmach przeznaczony zostanie w całości na biura i na składownię, urządzone na wzór zagraniczny. W ostatnim roku wprowadził p. Neuwelt w swem przedsiębiorstwie osobny dział modniarski, a kapelusze damskie, wykonane w firmie Neuwelta, znane już są w świecie kobiecym ze swej elegancji i wytwornego smaku

Jak wiadomo, prócz fabryki przy ul. Balonowej istnieją we Lwowie 4 sklepy tej firmy dla spr. dazy detalicznej a to przy pl. Marjackim, przy ul. Krakowskiej, Kazmierzowskiej i Grudeckiej.

Młodemu, ruchliwemu przemysłowcowi, który prowadzi swoje przedsiębiorstwo, z pełnym zrozumieniem obowiązków dobrego obywatela kraju, życzyć należy dalszego rozwoju stworzonej przez niego placówki przemysłowej, przyczyniającej się do wzrostu siły ekonomicznej państwa.

Zapiski.

„Wiadomości Literackie“ Nr. 1 zawiera wywiady z prof. T. Zielńskim i J. Ejsmondem, wspomnienia Wł. Mickiewicza o Mierostawskim, nowela Conada „Laguna“ w przekładzie B. Wieniawy-Długoszewskiego, wywiad własny „Wiadomości“ z Możuchinem, artykuł K. Sternheima o stosunku Angli do Wilde'a, artykuł o tajnikach rękopisów Dostojewskiego, recenzja K. Irzykowskiego z „Przedwiośnia“, notatki „Camera obscura“, sprawozdania z książek, cała strona informacji bibliograficznych. Numer zawiera 8 stron i kosztuje 60 groszy.

Sport.

KOMUNIKATY.

Walne zebranie Sekcji lekko-atl. L. K. Sp. „Pogoń“ odbyło się 29 grudnia ub. r. Po odczytaniu sprawozdania za r. 1924 i wręczeniu członkom nagród, wybrano poraz drugi dawny zarząd, powiększając liczbę jego członków o dwu nowych: skład zarządu: Kaz. Cybulski przewodn., Hen. Serafin zast. przewodn., Eug. Kmicikiewicz I sekretarz, Edm. Marion II sekr., Zygm. Piątkowski skarbnik, p. Tyski W. i p. Woron M. Uchwalono ponadto zorganizować drużynę piłki ręcznej i wprowadzić regularne ćwiczenia gimnastyczne w sezonie zimowym.

8% BILETY SKARBOWE SERJI II.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3. października 1924 r. i rozporządzenia ministra skarbu z dnia 29. grudnia 1924 r., zostały wypuszczone z dniem 1. stycznia 1925 r.

8% BILETY SKARBOWE SERJI II.

w odcinkach po 25 i 100 złotych z terminem płatności w dniu 1. kwietnia 1925 roku.

Odsetki są płatne z góry przez potrącenie od sumy imiennej biletów. Bank Polski będzie eskontował bilety skarbowe według stopy 9%, w stosunku rocznym.

Bilety skarbowe wolne są od podatku od kapitałów i rent.

SPRZEDAŻ 8% BILETÓW SKARBOWYCH SERJI II.

ODBYWAĆ SIĘ BĘDZIE ZA GOTÓWKĘ:

w Banku Gospodarstwa Krajowego, Pocztovej Kasie Oszczędności, Państwowym Banku Rolnym, Banku Handlowym w Warszawie, Banku Związku Spółek Zrobokowych, Polskim Banku Przemysłowym, Banku Cukrownictwa, Banku Dyskontowym Warszawskim, Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Banku Kwilecki Potocki i Ska, Banku Małopolskim, Banku Przemysłowców T. A. Poznań, Banku Przemysłowców Polskich, Banku Przemysłowym Warszawskim, Banku Towarzystw Spółdzielczych, Banku Zachodnim, Banku Ziemiańskim, Banku Zjednoczonych Ziem Polskich, Polskim Banku Handlowym, Powszechnym Banku Kredytowym, Powszechnym Banku Związkowym w Polsce, Warszawskim Banku Zjednoczonym, Wileńskim Banku Rolniczo-Przemysłowym, Ziemińskim Banku Kredytowym, Akcyjnym Banku Związkowym we Lwowie, Akcyjnym Banku Hipotecznym we Lwowie, Banku Kratochwil et Pernacznicki w Poznaniu, Banku Ziemiań w Lwowie, Banku Śląskim w Katowicach, Śląskim Banku Eskontowym w Białej-Bielsku, Śląskim Banku Przemysłowym w Białej Bielsk i w ODDZIAŁACH TYCH INSTYTUCJI.

WYPŁATA ZA 8% BILETY SKARBOWE SERJI II.

BĘDZIE USKUTECZNIANA OKAZICIELOWI:

od dnia 1. kwietnia 1925 r. do dnia 30. września 1925 r. przez Centralną Kasę Państwową i wyżej wymienione instytucje przeprowadzające sprzedaż, poczynając za od dnia 1. października 1925 r. tylko przez Centralną Kasę Państwową.

42

REUMATYZM, NERWOBÓLE

i tym podobne dolegliwości

usuwa

od szeregu lat znane

nacieranie

pod nazwą

„**ICHTIOMENTOL**“ wszędzie do nabycia

lub wprost z

8197

Apteki **SZYMONA EDELMANA** w Samborze.

Czas odnowić przedpłatę!

Daj grosz na cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

KONKURS.

Celem obsadzenia posady miejskiego lekarza weter.

z poborami IX. st. sł. urzędników państwowych w miasteczku Chorostków rozpisuje się niniejszym konkurs z terminem do 15. lutego 1925. Ubiegający się o tę posadę winien wnieść do Zarządu miejskiego w Chorostkowie w powyższym terminie podanie dołączając: 1) metrykę urodzenia, 2) certyfikat przynależności, 3) dyplom, 4) świadectwo zdrowia, 5) dokumenta stwierdzające stosunek do służby wojskowej, 6) Własno ręcznie napisany życiorys. Posada będzie nadana prowizorycznie — po roku stabilizacja. Odnośnie do uchwały Rady przybocznej były tu. lek. weter. p. Leon Jarosz. ma prawo pierwszeństwa.

3 Komisarz rządowy: Isak'ewicz, mp.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. GOLDSTEIN** były elew kliniki wied. i berlińskiej Ord. 10—12 i 2—5, KRASZEWSKIEGO 3. 7741

MYDŁO SODA KROCHMAL i PĄBKA do prania u **Jana Sudhoffa** we Lwowie, ul. Akademicka 8.

Komitet Pierwszej Pomorskiej Wystawy Rolnictwa i Przemysłu w Grudziądzu.

26. czerwca — 1925 — 6. lipca.

Ogłasza niniejszym

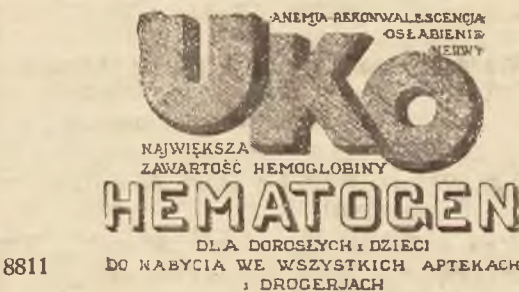
Konkurs na afisz wystawowy

na następujących warunkach:

1. Do udziału w konkursie dopuszczeni są wszyscy artyści, obywatele Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Afisz wystawowy winien posiadać rozmiary 600 x 900 m.m, wykonany być w dwóch kolorach (prócz tła, i posiadać napis: „Pierwsza Pomorska Wystawa Rolnictwa i przemysłu w Grudziądzu od 26. czerwca do 6. lipca 1925 r.“
3. Projekt afiszu winien nadawać się do reprodukcji bez dodatkowych prac rysunkowych i wykonany być winien w trzech egzemplarzach.
4. Projekt afiszu winien być opatrzony godłem oraz dołączona być winna do niego zalakowana koperta, zawierająca imię i nazwisko autora i jego dokładny adres.
5. Projekt afiszu winien być do dnia 1. lutego 1925 r. do godz. 12 w południe, nadesłany do biura Komitetu Wystawy w Grudziądzu, lub też najpóźniej w dniu 31. stycznia 1925 r. nadany w Urzędzie Pocztowym pod adresem Komitetu.
6. W dniu 2. lutego 1925 r. odbędzie się ocena, nadesłanych projektów i przyznanie nagród.
7. Komitet Wystawy ustanawia dwie nagrody: Pierwsza w wysokości 500 zł. i druga w wysokości 300 zł., przy czym Komitet zastrzega sobie prawo zakupu nienagrodzonych projektów w ocenie zł. 300 za sztukę.
8. Nagrodzone projekty stają się własnością Komitetu.
9. Nienagrodzone projekty zwrócone będą autorom na koszt Komitetu.
10. Sąd konkursowy składa się z prezydium Komitetu Wykonawczego Wystawy, oraz osób kooptowanych przez Komitet, których nazwiska zostaną w swoim czasie ogłoszone.

Ministerstwo kolei sprzeda około 15.000 ton szyn

n'ezdatnych do użytku kolejowego o długościach od 1 do 4 1/2 metra, około 3.500 ton starych obrotowych i około 500 ton starych rur płomiennych o długościach powyżej 2 mt. Szczegółowe ogłoszenia w „Monitorze“ z dnia 2. stycznia 1925 r. Nr. 1. 28

Anemja - Rekonwalescencja - Osłabienie - Nerwy „UKO“ Fabryka Chemiczno - Farmaceutyczna Sp. z ogr. odpow. Poznań.

OGŁOSZENIE.

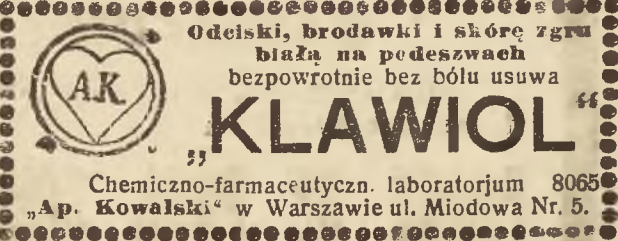
Rada nadzorcza Towarzystwa handlowo-kredytowego Nadzieja stow. zar. z ogr. por. w Podhajcach, zawiadamia niniejszym swych członków, że

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

odbędzie się dnia 14. stycznia 1925. w kancelarii adw. Dra Leona Grossa w Podhajcach o g. 6 po południu z następującym porządkiem dziennym:

- I. Sprawozdanie. II. Rozwiązanie i likwidacja Towarzystwa. III. Wybór likwidatora i zastępcy wzgl. 2 likwidatorów IV. Oznaczenie wysokości poborów likwidatorów za ich czynności. V. Wnioski członków.

Nadmienia się przytem, że w razie braku potrzebnej liczby członków wymaganej statutem, odbędzie się 2 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 28. stycznia 1925 o g. 6 po południu w tym samym lokalu z tym samym porządkiem dziennym, bez względu na ilość członków. Prezes: Samuel Boltuch członek Chaim Zeiler.

ZDOLNY KUPIEC

32 letni, dobrze się prezentujący, izr. z dochodem miesięcznym najmniej 300 dolarów, pragnie poznać piękną kobietę dobrze wychowaną, w celach matrymonialnych z posagiem około 50.000 dolarów, lub też bez posagu gotówkowego przez żeniacek osobą, posiadającą istniejące przedsiębiorstwo dobrze się rentujące. Łaska we oferty możliwie z fotografią, która zostanie zwróconą proszę nadsyłać pod „Strengste Diskretion L. 3529“ do Haasensteina i Voglera A. G. Wiedeń I., Schulerstrasse 11, 27

KURS TAŃCÓW.

W pierwszorzędnej szkole tańców **HENRYKI BRYŚLOWEJ**, przy ul. Rutowskiego 23 (Gmach Skarbka) rozpoczyna się kurs tańców salonowych i modnych. Wpisy codziennie od godziny 6-tej. DANCINGI we czwartki i niedziele od godz. 6-tej.

PRZEWODNIK INFORMACYJNO-REKLAMOWY

„KURJERA LWOWSKIEGO“ we Lwowie.

Niżej podane firmy polecamy P. T. Szan. CZYTELNIKOM

ARTYKUŁY ŻELAZNE	CUKIERNIE	FUTRA	KILIMY	MLECZARNIE	STOLARNIE	TAPICERZY	ŻARÓWKI
Meb'le żelazne, naczynia kuchenne okucia do mebli poleca firma: Inż. St. Klimowicz ul. Kopernika 11.	Rendez-vous elegancko-świata w pierwszorz. CUKIERNI H. WELZA ul. Akademicka 5. K SOTSCHER i E. DUBEK, plac Marjański 5. (d. wny Hotel francuski)	FUTRA. Wzory najmodniejsze, ceny umiarkowane, dogodnie warunki, u firmy E. SOLTAK, Sobieskiego 4. DELIKATESY DELIKATESY całe i świeże, wina, likiery, rosółki oraz cziczyna. Karol Kruplós i Akademicka 4.	PORTIERY, kapy kilimowe, SYNDYKAT KILIMKARSKI, Lwów, Chmielowskiego 17. Tel. 25-94.	MAŁOPOLSKI Związek Mleczarski Mickiewicza 26., Na Bajki 27., Lelewela róg Mochna- ckiego — mleko, masło, sery.	F. HORNUNG i Ska, ul. Szpitalna 54. Meble i stolarka budowlana	Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tapicersko-dekorac. wchodzące. Zygmunt Machalski L. Sapiehy 41.	„ZAREG“ Fabryka żarówek, ul. Lwów. Dzieci 25. Tel. 640., regeneruje stare żarówki. Ceny 40% niższe.

ADAM NECHAY.

8

Blady węzeł.

(Ciąg dalszy).

Nadszedł jednak dzień, w którym cel ten zbliżył i oddalił się.

W dniu tym poznała Franka Martyniaka. Mieszkał tuż obok, oddzielony od jej sadu parkanem, z którego ostre zimy wojenne pozostały kilka próchniejących belek. Trudnił się ślusarstwem i marzył o własnym warsztacie.

W dniu tym przybył do niej w godzinach „urzędowych“ i z miejsca zaznaczył, że przychodzi nie jako sąsiad, ale jako klient. Szło mu oczywiście o warsztat i o horoskopy w jego zdobyciu. Dowiedział się, że czekają go zaszczyty i łaska możnych osób i przy tej sposobności wiele innych rzeczy. Ponieważ Paulina z zasady podejrzewała u swych klientów, których włosów nie przypruszyła siwizna, że muszą przechodzić przez sercowe perypetie, nie darowała i tym razem. Wiedząc o pewnym sentymencie Franka ku czarnej Julce z naprzeciwka, oświadczyła stanowczo, że tęskni za nim jakaś brunetka, i że los w przyszłości wiąże ich linje życia.

W szerokim uśmiechu pokazał zdrowe zęby, zapłacił i poszedł.

Odtąd widywali się czasem na ulicy. Witają ją wyciągnięciem dłoni i zapytaniem, „czy się coś nie zmieniło“. Potem zaczął przychodzić do

niej do domu. Najpierw z jakimś zmyślnym interesem, następnie bez interesu. Raz zapytał, czy nie powie mu, z kim łączy się jej linja życia. Odpowiedziała mu, że własną ręką nie interesuje się, bo to wszystko głupstwo. Załując później swej szczerości posłała, aby tę tajemnicę chiromancji zachował przy sobie.

Po kilku takich odwiedzinach, bojąc się złośliwych języków ludzkich, zabroniła mu dalszych wizyt. Usłuchał i odszedł. Ona jednak dopiero teraz spostrzegła, ile ją ten zakaz kosztował.

Frank poczęł ją ścigać po nocach. W marzeniach sennych widziała jego kędzierzawą głowę przy sobie. Z ciemności wyłaniały się jego roześmiane, siwe oczy. Niejednokrotnie, kiedy była sama, ciche westchnienie przypominało jej, że o nim myśli.

W życiu swem, jako córka chiromanty, a potem jako chiromantka samodzielna, wielokrotnie miała sposobność zetknąć się z uczuciem miłości u innych. Na widok przychodzącej po radę młodej dziewczyny wiedziała z góry, jaki to problem ją sprowadza. Czasem bywała świadkiem serdecznych spowiedzi, zakrapianych szczodrze łzami. To też zdawała sobie jasno sprawę z własnego stanu, bo wiedziała, co znaczy kochać.

Zaniepokojona wstrzeźliwością swego sąsiada, z poza firanek i drzew owocowych ogrodu podglądała go w godzinach, w których powracał z pracy. Kiedy zauważyła, że idąc wzdłuż jej domku przystanął aby spojrzeć w głąb ogrodu ku oknu jej, doznawała szczęścia. Natomiast każde obojętne przejście mimo, sprawiało jej ból.

Widowała się z nim tylko na ulicy, tak zawsze pozorując spotkanie, aby nie podejrzewał, że było unyślne. Wtedy starała się być opanowaną i nie wydać swej tajemnicy. Bacznie śledziła jego zachowanie się, nacechowane lekką, niewiązącą zalotnością. Szukała w jego oczach za przelotnymi błyskami. I dziwiła się w duchu, że rozmawiając tak swobodnie i bez troski nie odgadł, co się z nią dzieje.

Przyjmując swych zwyczajnych gości, wyłapywała się nieraz na rozrządzeniu i ryzykownych nieuwagach. Powoli wieść o dziwnym stanie chiromantki rozeszła się po okolicy, głównie za sprawą pewnej złośliwej staruszki. Staruszka ta przyszedłszy poradzić się o numer loterii, ze zdumieniem i oburzeniem dowiedziała się o szatynie, który za nią tęskni i o rudej kobiecie, która jej zajdzie drogę.

Klijentela poczęła stronić od Pauliny. Tembardziej, że kilkaset kroków dalej osiedliła się chiromantka inna, sprytna, wyposażona w aparat czarnej magii, a przytem nieco tańsza. Paulina jednak nie zauważyła zmierzchu swej popularności.

Pewnego dnia siedząc przy oknie, spostrzegła dwóch młodych ludzi w czapkach akademickich, wchodzących z ulicy do ogrodu.

(C. d. n.)

—OXO—

Mamy zaszczyt zawiadomić P. T. Odbiorców, że z dniem dzisiejszym nastąpiła zmiana firmy na

Zeiger i Ska przy ul. Kaźmierzowskiej 1. 17

i że prócz dotychczasowej hurtownej sprzedaży towarów kolonialnych i owoców południowych sprzedajemy również wszelkie wyroby czekoladowe

światowej firmy Stollwerck we Wiedniu.

Zarazem donosimy, że wkrótce zostanie otwarta **filja nasza przy ul. Hetmańskiej 1. 24**, gdzie wyż wymienione artykuły będzie można i detalicznie nabywać.

ZEIGER i Ska.

24

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że znana styryjska fabryka kos:

FRANZ DE PAUL SCHROECKENFUX

w Rossleiten

powierzyła nam

wyłączne swe przedstawicielstwo

na całą Rzeczpospolitą Polską.

Wobec tego wszelkie zapytania o ceny i zamówienia na **KOSY** prosimy skierowywać do nas bezpośrednio.

Cenniki i oferty wysyłamy na żądanie.

Krzysztof BRUN i SYN

w Warszawie, plac Teatralny.

Na Gwiazdę i Nowy Rok

Łyżwy, narty, sanki i wszelkie przybory do sportu zimowego oraz huśtawki pokojowe dla dzieci poleca firma 8803 Malwina Immerglück Lwów, Jagiellońska 17. Nr. Tel. 17-25.

○○○○○○○○○○

Inserujcie się

w „KURJERZE : : :

: : : LWOWSKIM“

○○○○○○○○○○

NA 3 MIESIĘCZNE RATY!

Konfekcja damska i męska

„Viennapol“

Lwów, Łyczaków 1. 7. poleca

ubioy męskie i damskie po cenach konkurencyjnych.

Udzielamy kredytu na bardzo dogodnych warunkach. — Prosimy oglądać nasze magazyny bez przymusu kupna. — Z poważaniem

23

„Viennapol“ Łyczaków 7.

Kilkanaście losów

loterii klasowej do czwartej klasy jeszcze mamy na sprzedaż. Cały los 96 zł. połówka 48 zł. ćwiartówka 24 zł. Ciągnięcie we czwartek i piątek. Główna wygrana 250.000 zł. Co drugi los wygrać musi. Dom bankowy Schlitz i Chajes we Lwowie pl. Marjański 7. (róg ul. Kopernika). 33

Dr. Anna Kogutowa

ord. w chorobach skórnych i wenerycznych od 3-5 przy ul. Friedrichów 8. parter. 35